

**Дрогобицький районний відділ освіти
Відділ освіти Дрогобицької міської ради
Дрогобицький науковий ліцей імені Богдана Лепкого**

Звіт
про результати моніторингового
дослідження якості освітнього простору

Укладачі:

Соневицька Галина Ярославівна – заступник директора з НВР

Іванців Тетяна Ярославівна – педагог – організатор

Ільчишин Лілія Ярославівна – практичний психолог

Дрогобич – 2024

Зміст

Вступ.....	3
Розділ І. Стислий опис методики дослідження.....	5
Розділ ІІ. Аналіз результатів дослідження.....	7
Висновки.....	23
Рекомендації.....	28
Додатки	30

Вступ

Важливо зазначити, що дослідження якості освітнього простору є складним та багатограним процесом, який потребує комплексного підходу.

- При проведенні дослідження важливо залучати до нього всіх учасників освітнього процесу: учнів, вчителів, батьків, адміністраціюліцею.
- Важливо оцінювати якість освітнього простору на відповідність не лише державним стандартам, але й сучасним тенденціям та потребам суспільства.

Дослідження якості освітнього середовища в ЗЗСО I-III ст.. проводилось відповідно наказу департаменту освіти і науки Львівської обласної військової адміністрації від наказу Департаменту освіти і науки Львівської облдержадміністрації №02-01/01/115(п.4.2) від 01.04.2024 р. «Про проведення вимірювань в електронному форматі показників якості освітнього середовища закладів загальної середньої освіти Львівської області», листа ЛОШПО № 112 від 3.04. 2024 р., листа відділу освіти виконавчих органів Дрогобицької міської ради від 08.04.2024 № 01-4/265 та з метою оцінки якості освітнього середовища як виховного простору.

Відповідно до регіонального стандарту («Стратегія розвитку освіти Львівщини в 2021 – 2027 роках») виховний простір закладу освіти має бути:

- **Безпечним:** гарантуються комфортне перебування у приміщеннях школи (*чисто, тепло, смачно, гарно*), психологічний комфорт (*радість, прийняття іншими, відчуття позитивної перспективи, відсутність булінгу, невтручання в особисте життя тощо*), педагогічний захист і підтримка дітей у розв'язанні їхніх життєвих проблем.
- **Сповненим довіри:** панують моральні норми, статева, релігійна і соціальна рівність (*відсутні прояви дискримінації, знущань, зневажливого ставлення до іновірців, іноземців (з позиції більшості), незаможних, осіб з інвалідністю тощо*), справедливість (*зокрема в оцінюванні*), толерантність (*чи вислухають, дозволять дискутувати, не засміють, не зневажають через помилку*), існує взаєморозуміння та співпраця вихованців і виховників у розв'язанні суспільно значущих і особистих життєвих проблем.

- Демократичним:** гарантоване право участі (*педагогів, учнів, батьків*) в житті освітньої спільноти: не обмежується свобода висловлювання (*чи дають слово, чи не зацятькують, чи не карають за критичні вислови*); є можливості висловити власну думку щодо справ, які впливають на особисте та шкільне життя (*збори, громадське обговорення документів, сайт, блог, шкільна газета, радіо, телебачення*); дієво працюють органи громадського врядування (*педрада, учнівське самоврядування, батьківський комітет*), діти визнаються повноправними носіями прав і обов'язків, що відповідають їхньому віку, батьки – рівноправними учасниками освітнього процесу, педагоги рахуються з думкою учнів і батьків, представники учнів і батьків беруть активну участь (*виступають, пропонують*) у педрадах (*з правом дорадчого голосу*), нарадах при директорі (*якщо порядок денний зачіпає їх інтереси*), щорічних зборах колективу школи тощо.
- Патріотичним (орієнтованим на формування ідентичності політичного українця):** спілкування у закладі виключно українською мовою (*окрім уроків та заходів, де передбачене іншомовне спілкування*), поважне ставлення до державних символів України (*поведінка під час виконання гімну, процедури з прапором, використання герба*), вшанування героїв (*історичних, талановитих, успішних, моральних авторитетів*) України, рідного краю, школи (*місця пам'яті, заходи*), турботливе ставлення до культури і природи (*акти вандалізму (відсутність/заходи протидії), знущання над тваринами (відсутність/заходи протидії), культуро- і природоохоронна діяльність*), забезпечуються можливості пізнати героїчні сторінки історії України, оглянути пам'ятки культури та природи (*дослідження, експедиції, екскурсії, подорожі тощо*), виявити повагу до Бога і до Людини (*можливості відзначити релігійні та державні свята, розважитись*), набути досвіду громадянської поведінки (*волонтерство*).
- Культуротворчим (розвивальним, мотивуючим до навчання):** використовуються активні та інтерактивні методи навчання (*як часто і наскільки вдало практикують роботу в парі, групі, командою; організовують дискусії, дебати, пишуть творчі роботи*); працюють бібліотека (*як часто користуються послугами, чи задовольняє запити, чи можна попрацювати в Інтернеті*), наукові гуртки, спортивні секції, мистецькі студії (*чи знають, які є, чи відвідують, якою мірою задовольняє пізнавальні та/або розвиткові інтереси*); проводяться змагання, турніри, олімпіади, конференції тощо (*чи проводяться, чи беруть участь, чи задоволені організацією*); забезпечується розвиток творчого потенціалу всіх суб'єктів виховного процесу (*чи задовольняє школа пізнавальний і*

розвивальний інтерес; чи долучені батьки до роботи гуртків, секцій, проведення екскурсій, подорожей, експедицій, організації турнірів, олімпіад тощо; чи зацікавлені учителі в організації експедицій, екскурсій, подорожей, проведенні дебатів, змагань тощо).

- **Відкритим (інклюзивним):** є умови для навчання дітей з інвалідністю, пересування шкільними приміщеннями дорослих з інвалідністю (*пандуси, туалети, коридори, парти; яке ставлення до учнів з інвалідністю (інших учнів, вчителів, батьків)*); зі школою співпрацюють сім'ї, органи влади та самоврядування, громадськість (*як часто батьки, лідери громади, громадські активісти відвідують школу; наскільки активні як учасники виховних справ; які форми роботи з батьками практикують учителі; як педколектив, дирекція реагує на ініціативи батьків, громадських активістів*); є школи/громади – партнери (*у яких формах партнерство, як комунікують учні; чи комунікують батьки*).

Мета дослідження - дослідження якості освітнього середовища як виховного простору в Дрогобицькому науковому лицейі ім. Б. Лепкого .

Предмет дослідження: виховний простір в Дрогобицькому науковому лицейі імені Богдана Лепкого

Проведене 23 квітня 2024 року моніторингове дослідження мало на меті визначити якість освітнього простору, систему норм та взаємовідносин між учасниками навчально-виховного процесу.

Подані у цьому звіті результати дослідження призначені для:

- **дирекції та педагогічного колективу лицейу:** використати відомості про ставлення учнів, батьків до навчального закладу та їх оцінку стилю поведінки виховників як стимули до нарощування професійної компетентності педагогічних працівників, їх особистісного самовдосконалення;
- **учнівської спільноти:** завдяки проведеному дослідженню оцінити якість проведених шкільних виховних заходів як інструментів забезпечення корисних для виховання взаємовідносин між різними категоріями учасників навчально-виховного процесу;
- **батьківського колективу:** підкреслити важливість вироблення спільної мети у процесі створення сприятливих умов для виховання учнів батьками та педагогічними працівниками, залучити батьків до активної співпраці, налагоджувати тісніші контакти з громадою;
- **для відділу освіти ТГ:** на основі об'єктивної оцінки стану освітнього простору ЗНЗ визначити ефективність прийнятих управлінських рішень (програм, наказів); на підставі об'єктивних висновків оцінити ефективність науково-методичного супроводу процесу виховання у школі;

Врахування результатів моніторингу допоможе в організації превентивної роботи в ліцеї, плануванні виховних справ згідно очікуванням спільноти, налагодженню тіснішої співпраці між громадськістю та закладом освіти, організації взаємодії між всіма учасниками виховного простору.

Розділ І. Стислий опис методики дослідження

Відповідно до Стратегії розвитку освіти Львівщини у 2021-2027 роках, Програми розвитку освіти Львівської області на 2021 – 2025 роки. Розділ «Загальна середня освіта». П.7, з метою виконання наказів департаменту освіти і науки Львівської обласної військової адміністрації від 16.03.2023 року № 02-01/01/63 та від 13.09.2023 року № 02-01/01/387, наказу директора ліцею від 22.04. 2024. № 104/о «Про організацію та проведення опитувань з використанням анкет у е-форматі» **23 квітня 2024 року** у нашому ліцеї проходило опитування учнів, вчителів, батьків за допомогою електронних анкет.

Online-анкетування відбулось на високому організаційному рівні, що є заслугою адміністрації ліцею, педагогічних працівників, працівників відділу освіти територіальної громади.

Для кожної категорії респондентів, а саме учнів 8-х та 10-х класів, вчителів, батьків, були розроблені окремі анкети. Відповідаючи на запитання, респонденти могли обрати одну чи декілька готових відповідей або вписати у рубриці «Інше» власну думку. Відповіді респондентів опрацьовувалися автоматично. Зведені результати у цифрах та відсотках можна побачити в підсумкових таблицях, які зберігаються на сайті Департаменту освіти і науки

За організацію та проведення дослідження наказом директора від 22.04.2024 №104/0 «Про організацію та проведення опитувань з використанням анкет у е-форматі» відповідальність була покладена на Соневицьку Г. – заступника директора з НВР, С. Блищак, І. Монастирську – вчителів інформатики, Іванців Т. – педагога – організатора, Ільчишин Л. – практичного психолога.

Адміністрацією ліцею був розроблений план-графік проведення анкетування учнів 8-х та 10-х класів, педагогічних працівників, а також батьків учнів, 8-х та 10-х класів.

Анкетування всіх учасників моніторингового дослідження відбувалося у кабінетах інформатики. Усі анкети респонденти заповнювали самостійно, без втручання сторонніх осіб, у межах визначеного для цього часу.

Дослідженням було охоплено:

- ✓ 60 учителів ліцею. Некоректно заповнили анкету 10 учителів, тому до уваги бралися відповіді 50 вчителів;
- ✓ 125 учнів 8-их класів. Некоректно заповнених анкет – 13, тому до уваги взяли відповіді 112 учнів;
- ✓ 76 учнів 10-их класів; некоректно заповнених анкет – 6, тому до уваги взяли відповіді 70 учнів;
- ✓ 109 батьків учнів. Некоректно заповнених анкет – 26, тому до уваги взяли відповіді 83 батьків;

Участь у моніторинговому дослідженні взяли 50 вчителів, з них:

- вчителі вищої категорії -38 (76%),
- I або II категорії -5 (10%),
- спеціалісти -5 (10%).

Переважають вчителі зі стажем роботи понад 20 років – 33 (66%), зі стажем до 10 років – 5 (10%), зі стажем від 11 до 20 років 10 (20%)

Із 109 батьків учнів, які взяли участь в опитуванні, переважають

- жінки –80 (96.39%),
- чоловіків – 3 (3.61%).

Переважає вік батьків

- 36-45р. 59 (71.08%),
- до 35р. 5 (6.02%),
- 46 і більше років 19 (22,89%), них:
 - з вченим ступенем -1 (1.20%);
 - з вищою освітою – 43 (51.81%);
 - з педагогічною освітою – 21 (25.30%);
 - середня або середня спеціальна – 18 (21.69%).

Участь у дослідженні педагогічних працівників, батьків та учнів дозволяє проаналізувати систему освітнього простору школи з різних позицій, всебічно підійти до виявлення проблем виховання та очікувань респондентів, налагодити тіснішу взаємодію між вчителями, учнями та батьками та ефективніше підійти до планування в системі виховної роботи у наступному навчальному році.

Для його проведення застосовувались такі методи:

- електронне анкетування учнів 8-х, 10-х класів, учителів та батьків учнів.
- У процесі дослідження було використано такий інструментарій:
- електронні анкети для учнів 8-х, 10-х класів, учителів та батьків учнів.

Дане дослідження дозволяє дати відповіді на такі **ключові запитання**:

1. У якій мірі освітнє середовище ЗЗСО забезпечує учасників освітнього процесу від заподіяння фізичної, майнової та/або моральної шкоди (безпечний виховний простір)?

- 2. Наскільки педагоги, батьки та учні співпрацюють і довіряють одне одному (виховний простір сповнений довіри)?**
- 3. Чи відповідають взаємовідносини між учасниками освітнього процесу принципам демократії та вимогам чинного освітнього законодавства до управління ЗЗСО (демократичний виховний простір)?**
- 4. У якій мірі учні ЗНЗ залучені до виховних справ (позакласної роботи) та громадської діяльності: волонтерства, членства у формальних і неформальних дитячих об'єднаннях тощо (виховний простір патріотичний та культуротворчий)?**
- 5. Наскільки спільноти ЗЗСО відкриті для партнерства (відкритий виховний простір)?**

Відповіді на ключові запитання допоможуть зрозуміти, чи прийняті у ліцеї норми та існуючі взаємовідносини між учасниками навчально-виховного процесу є доцільними для національного виховання, чи є погодженими між усіма учасниками навчально-виховного процесу, чи є актуальними для нації та місцевої громади, чи відповідають сучасним потребам українського суспільства. Якою мірою взаємовідносини у ліцеї відповідають обласному стандарту виховного простору, чи учні перебувають у безпечному, патріотичному та відкритому середовищі, чи життя шкільної спільноти базується на довірі, нормах моралі та демократії. Як в педагогічному колективі проводяться заходи для подолання наявних проблем виховного простору школи, чи активно використовуються майже усі можливості та чи заходи, які проводяться є ефективними.

Під час проведення дослідження порушень, які могли б суттєво вплинути на результати дослідження не було. Виконавцями дослідження були прийняті відповідні міри для успішного завершення дослідження. Суворе дотримання процедури, зміст анкет та характеристики респондентів дають підстави визнати валідність отриманих даних.

Ключове питання.

У якій мірі освітнє середовище ЗЗСО убезпечує учасників освітнього процесу від заподіяння фізичної, майнової та/або моральної шкоди?

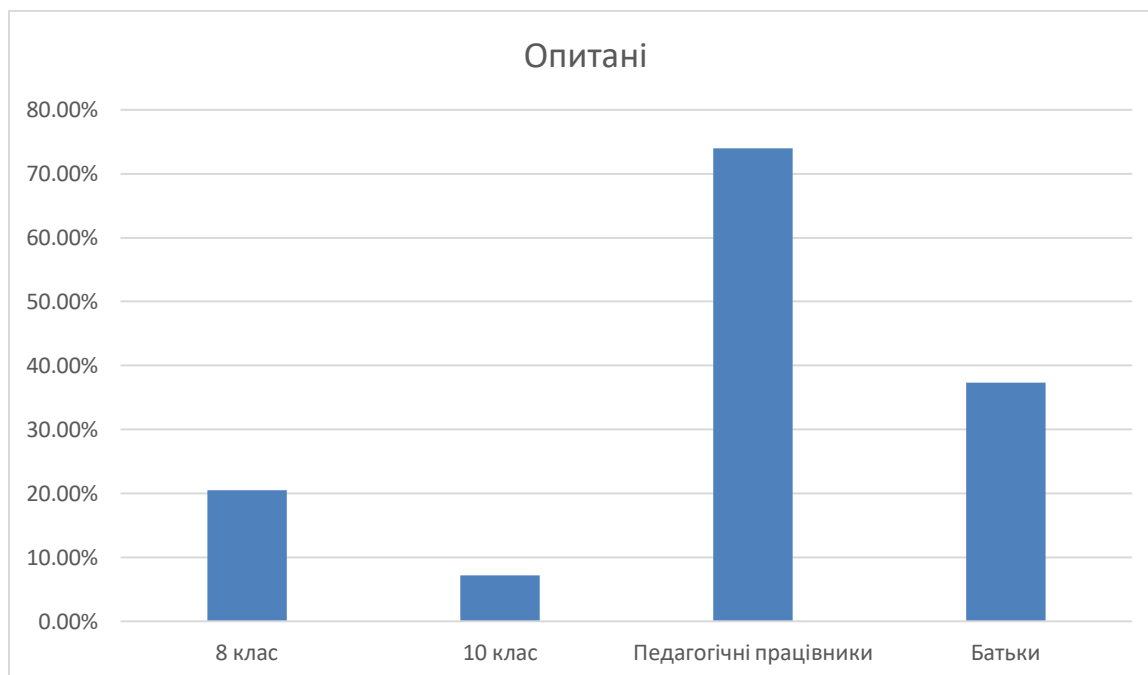
Теза

У Дрогобицькому ліцеї імені Богдана Лепкого безпечний виховний простір сформований не в повній мірі

Безпечним для учасників освітнього процесу наш ліцей визнали:

- Учні 8 класів – 20,54%;

- Учні 10 класів – 7, 14%;
- Педагогічні працівники – 74,00.%;
- Батьки – 37,35%.

Більшість здобувачів освіти почуваються у приміщенні ліцею достатньо комфортно:

- повітря в класі завжди свіже, думати легко,
- у школі взимку завжди тепло, ніхто не мерзне,
- клас освітлюється дуже добре, легко писати і читати,
- у класі та коридорах завжди чисто, прибрано(відповіді учнів).

Вчителі ліцею теж відзначають:

- належне освітлення (повністю 85,56%; не завжди 14,39%);
- прибирання приміщень (повністю 74,4%; не завжди – 14,33%);
- облаштування та утримання туалетів (повністю – 81,85%; не завжди – 13,04%);

Стосовно теплового режиму, то (53,57%) старшокласників відповіли, що «у школі завжди тепло» і тільки незначний відсоток респондентів вважає, що в ліцеї буває тільки «трохи холодно»(3,57%), «у деяких кабінетах холодно» 8 клас (42,86%), 10 клас – 32,86%. З учнями в цілому погоджуються батьки 35,03%). Більшість учителів вважають, що повітряно – тепловий режим дотримано повністю(53,57%) та 27,41% «не завжди». Педагоги зазначили, що у закладі дотримуються заходи протипожежної безпеки (80,54% «повністю»;12,96% «не завжди»), учні обізнані з правилами поведінки в умовах надзвичайних ситуацій(100%). Медичне обслуговування, на думку вчителів(89,19%) повністю відповідає вимогам.

Учасником формування безпечного простору є також шкільний психолог. На думку вчителів, (61,11%) психолог займається психологічним супроводом, психодіагностикою (50%), профілактикою злочинності, залежної поведінки і шкідливих звичок серед підлітків (61,85%). Як наслідок у ліцеї відсутні:

- куріння поблизу школи,
- вживання алкоголю,
- вживання наркотиків(відповіді вчителів).

В навчальному закладі немає булінгу, так вважають (58,04%) учнів 8-их класів, вчителі (86%), проте, що в класі є учні, над якими збиткуються і ображають відзначила у своїх відповідях неістотна кількість учнів (1,79%)

8-х класів. Також батьки учнів (86,55 %) стверджують, що дитина протягом останнього року не скаржилась на те, що у школі над нею збиткуються.

У ліцеї проводяться заходи, що стосуються цифрової безпеки. Так опитані педагоги вважають, що всі заходи забезпечують безпечний доступ до Інтернету: питання безпеки в Інтернеті розглядаються з учнями на уроках, під час бесід в позаурочний час. Більшість респондентів (84,07%) переконані, що батькам учнів надається необхідна інформація щодо безпечного користування мережею Інтернет. Батьки здобувачів освіти, в свою чергу, підтримують педагогів у тому, що їхні діти ознайомлені з правилами безпечного користування мережею Інтернет (96,16%).

Постійно харчується 39 учнів (34,82%), інколи (37,7%) старшокласників, «беру з дому, тому не харчуюся у їдальні» відповіли (53,7%).

Частина батьків (53,53%) стверджує, що їжа в шкільній їдальні завжди смакує дітям, проте частина батьків (33,44%) відповіла, що їхня дитина не їсть у шкільній їдальні, учні 8-их та 10-их класів стверджують, що їжа у ліцеї «добра» - 61 учні (54,46%). Частина учителів (11,14%) вважають, що їжа не завжди відповідає нормам здорового харчування.

У питанні дотримання норм навчального навантаження на учнів, майже половина вчителів (54,59%) вважає, що ці норми дотримані, однак 20,10% респондентів вважають, що не всі їхні колеги дотримуються цих норм. Значна частина батьків (45,22%) стверджує, що їхня дитина робить уроки не більше двох годин.

У закладі освіти панує приязна атмосфера між учасниками освітнього процесу: учнями, вчителями, батьками. Доброзичливість та приязність учителів відзначає 68,69% учнів 8 класів, 57,58% восьмикласників заявили про добрі стосунки з іншими учнями та про дружбу з окремими однокласниками.

Учні (83,93% 8-х класів) зазначили, що відвідують школу, бо їм подобається бачитися у школі з друзями, їх підтримують учні 10-х класів (відповідно 66,33%). Батьки учнів (73,74%) теж вважають, що їхні діти здебільшого охоче відвідують школу. Позитивним є те, що значна частина учнів відвідує школу, бо їм подобається вчитися:

8 клас – 61,61%,

10 клас – 51,79 %.

Що стосується прозорості оцінювання, то 85,99% вчителів вважає, що вони справедливо оцінюють досягнення учнів, їх підтримує 50,3% 10-ти класників, 81,48% учителів стверджує, що в закладі відсутній академічний плагіат.

Отже, безпечний виховний простір у нашому ліцеї сформований в достатній мірі через те, що:

- У закладі освіти панує приязна атмосфера між учасниками освітнього процесу учнями, вчителями, батьками. Більшість учнів відзначає доброзичливість та приязність учителів 68,69% учнів 8 класів, 57,58% 10 класів
- значна частина учнів 10 класів (67,88%) не відчують у школі дискомфорту;
- повітряно-тепловий режим дотримано повністю ,так вважають (57,04%) вчителів ,(53,57%) учні 8 та 10 класів .
 - тільки в окремих класах зимою холодно так відповіли (3.57% опитаних учнів 10 класів
 - значна частина учнів харчуються в ліцеї, бо вважають, що їжа, приготовлена в ліцейній їдальні завжди свіжа та смачна(50,18 % старшокласників);

Ключове питання.

Наскільки педагоги, батьки та учні співпрацюють і довіряють одне одному?

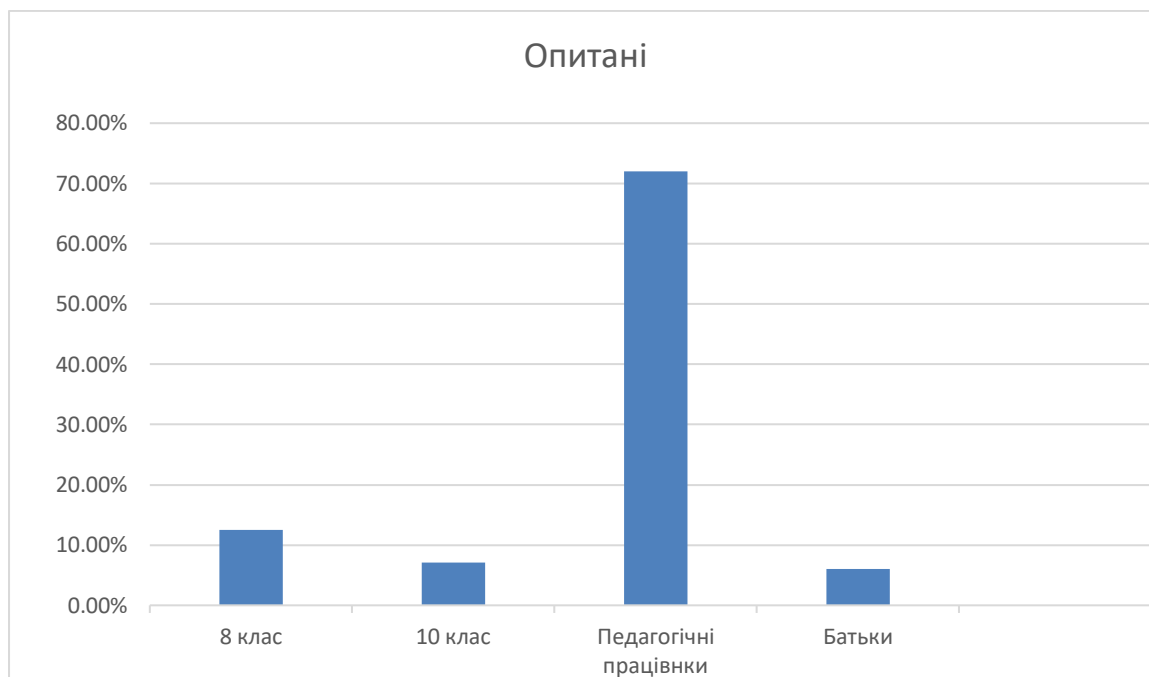
Теза

У нашому ліцеї не в повній мірі сформований сповнений довіри виховний простір.

Виховний простір, сповнений довіри, визнали:

- Учні 8 класів – 12,50%;

- Учні 10 класів – 7,14%;
- Педагогічні працівники – 72,00%;
- Батьки – 6,02%;

Учні ліцею довіряють, звертаючись за підтримкою та порадою до класного керівника, директора та заступників, окремих вчителів, шкільного психолога.

Учні 8 класів довіряють:

- керівникам школи (25,89%);
- декільком учителям(20,39%);
- класному керівникові(45,89%);
- шкільному психологу(27,68%).

10 класи довіряють:

- декільком вчителям(16,67%);
- тільки одному вчителю(12,12%);
- шкільному психологу(40,61%);
- директору та заступникам (30,61%),
- класному керівникові (34,24%).

Висловити свою думку на уроці та позаурочних заходах може 74,11% восьмикласників та 78,48% учнів 10 класів. Звернутися за допомогою до вчителів, якщо відчувають труднощі, може більшість учні 8-их класів (63,39%) Вчителі(88,15%), у свою чергу, зазначили, що до них часто звертаються учні з проханням про допомогу і вони завжди відповідають та дають раду.

Про довірливі взаємини розповіли і десятикласники , які думають, що їхні батьки довіряють більшості педагогів(51,82%), а 43,33% учнів вважають, що це залежить від ситуації. Разом з тим, батьки (60,88%) вважають, що між ними

та педагогами склалися довірливі взаємини і вони можуть розраховувати на розуміння та підтримку більшості педагогів у особистих питаннях. Педагоги вважають, що між ними і адміністрацією відкриті, довірливі взаємини, вони разом вирішують проблеми, довіряючи одне одному(81,85%). Характер міжособистісних відносин між працівниками школи товариські, довірливі(91,33%), між батьками та дирекцією (75,93%) партнерські, найчастіше вони співпрацюють. Більшість учителів вважає, що адміністрація освітнього закладу запобігає шкільним конфліктам, бо відслідковує навчальний процес (90,04%) або вживає заходів, коли щось траплялось (70%). На думку батьків, педагоги та дирекція разом з батьками вирішують проблеми, довіряють один одному.

Повсякденні міжособистісні взаємини в закладі – це співпраця та партнерство між працівниками ліцею (74,81%), між однокласниками – товариські, довірливі відносини (81,85%) (відповіді педагогів). Що стосується взаємовідносин між учнями та педагогами, то вони товариські, довірливі (65,09%). Також, батьки вважають, що між педагогами та батьками однокласників дитини відносини партнерські, засновані на співпраці (67,25%). Вчителі стверджують що не відчують тиску з боку батьків, учні(90,74%), між педагогами та адміністрацією склались відкриті, довірливі взаємини, переконані опитані вчителі.

Учні 8-тих та 10-их класів ліцею зазначили, що їх однокласники толерантно ставляться до тих хто помилився, самі допомагають виправити помилку (відповідно 33% та 48,48%), переконані, що ніхто з присутніх у класі не акцентує увагу на помилках.

Щодо справедливості оцінювання знань та завдань учнів учителями, то учні 8 (52,68%) та 10 класів (52,3%) вважають, що оцінювання є справедливим. Учителі (69,56%) теж впевнені, що учні вважають, що їхні досягнення оцінюють справедливо. Прозорим вважають оцінювання в закладі 77,78% опитаних педагогів та 75% батьків. Про те, що за потреби можна звернутись до шкільного психолога, знає 52,42% респондентів 10 класів.

У закладі освіти до дітей з освітніми потребами ставляться, як до всіх інших. Таку думку мають 50,89% учнів 8 класів, 50,89% десятикласників, 63,98% батьків та 73,7% учителів.

Отже, виховний простір сповнений довіри сформований у достатній мірі

- учні довіряють вчителям, психологу, адміністрації 65,92% опитаних учнів 8 класів та 49,3% опитаних учнів 10 класів);
- Ліцеїсти мають можливість вільно висловлювати власну думку в навчальному закладі,(74.11%)опитаних.

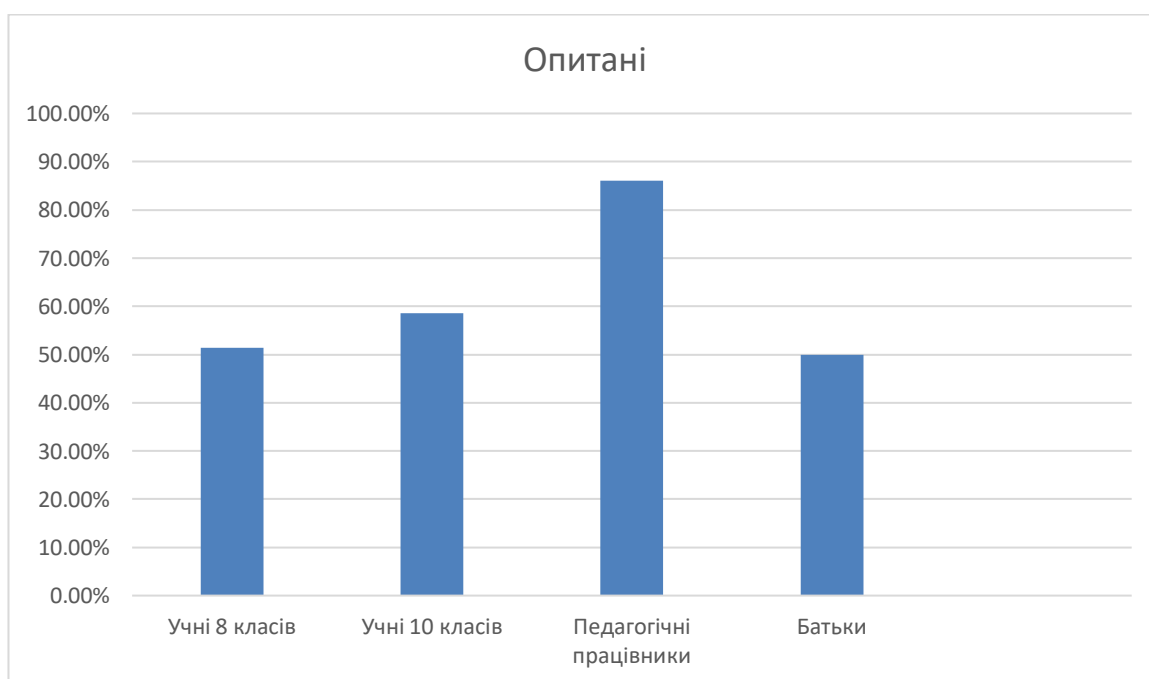
- випадки, коли збиткуються (насміхаються) над окремим учнями «ні таких немає» вважає(58,04%) відповідей учнів 8 класів та випадки цькування окремих учнів(18,01% опитаних вчителів), приниження та образи учнів з боку вчителів та однокласників(1,79% батьків);
- завжди вчителі готові допомогти учням розібратися в незрозумілій темі (63,39% опитаних учнів 8 класів), це залежить від учителя і від теми.
- Респонденти вчителі зазначають несправедливу оцінку дирекцією окремих педагогів(17,78%);

Ключове питання.

У якій мірі учні навчального закладу залучені до виховних справ (позакласної роботи) та громадської діяльності: волонтерство, членства у формальних і неформальних об'єднаннях тощо?

Теза: у загальноосвітньому закладі патріотичний виховний простір сформований в повній мірі

- Учні 8 класів - 51,35% ;
- Учні 10 класів – 58,57 % ;
- Педагогічні працівники – 86,00%;
- Батьки - 49,96%.

У закладі освіти приділяється увага організації та здійсненню різноманітних екскурсій та походів з метою ознайомлення з пам'ятними та історичними місцями рідного краю, вшанування пам'яті героїв, які віддали життя за волю та незалежність України, в яких ліцеїсти беруть активну участь(90,18% відповіді учнів 8-их класів). За отриманими результатами (86,61

%) 10-ти класників позитивно оцінюють організацію та проведення таких екскурсій і походів, які відвідували минулого навчального року.

У нашому ліцеї люблять і відстоюють рідну мову, користуються нею. Так, спілкування у закладі освіти відбувається виключно державною мовою, крім предметів, вивчення яких необхідне на іноземній мові, про що свідчать відповіді учнів 8 класів – 74,49%, батьків – 97,08%, педагогів – 94,44%.

Опитані ліцеїсти вважають, що заклад впливає на формування таких рис:

- Відповідальність(уміння тримати слово, почуття морального обов'язку): 75,44% батьків, 90,74% педагогів, 59,09% 10-ти класників, 50% 8-ми класників.
- Впевненості у собі (воля досягати цілей, не відступати перед труднощами, діяти за переконаннями: 53,33% учнів 10 класів, 43,67% учнів 8 класів, 59,06% батьків, 85,19% педагогів.
- Сміливості у відстоюванні своєї думки і поглядів: 47,88% учнів 10 класів, 44,69 % учнів 8 класів, 57,95% батьків, 57,41% педагогів.
- Чесність(правдивість, щирість, нетерпимість до брехні): 66,67 % педагогів 49,69% батьків, 52,73% 10-ти класників, 48,37% 8-ми класників.
- Підприємливість(здатність активно діяти, практична кмітливість, ініціативність): 47,04% педагогів, 35,15% 10-ти класників, 22,24% 8-ми класників.
- Раціоналізм(уміння тверезо і логічно мислити, приймати обдумані раціональні рішення): 38,89% педагогів, 36,36% 10-ти класників.
- Почуття власної гідності(розуміння своїх прав, цінності через власну неповторність, самоповага та повага до інших, благородство, відповідальна поведінка): 51,85% педагогів, 22,73% 10-ти класників, 19,39% 8-ми класників.

Батьки здобувачів освіти нашого ліцею відзначили, що їхні діти вміють виконувати напам'ять гімн України, описувати прапор України, використовувати потрібні слова, жести, стійки при вшануванні державної символіки, а також полеглих українських героїв (95,32% опитаних батьків).

У закладі постійно проводяться заходи патріотичного спрямування, які розкривають конкретні образи, як сучасних, так й історичних постатей українського народу, їхній героїзм, доволі часто самі учні ініціюють проведення таких заходів (63,39% опитаних 8-ми класників), педагоги дбають, щоб ці заходи були цікавими і потрібними учням ліцею(90,74% вчителів).

Старшокласникам подобається як у закладі освіти організують шкільні заходи до важливих днів чи пам'ятних дат (Шевченківські дні, Різдвяні свята, дні пам'яті жертв Голодомору, Небесної Сотні тощо). Школа спроможна

пробудити в учнів інтерес до історії рідного краю, України, будівничих української держави та культури, так вважають 90,18% учнів старших класів.

У ліцеї практикують волонтерство та організують різні волонтерські акції, педагоги підтримують волонтерські ініціативи учнівства(61,11% респондентів педагогів), про те, що часто проводяться зустрічі з волонтерами та захисниками України, відповіли 56,36% учнів 10 класів, 70,54% учнів 8 класів, 40,94% батьків, 87,04% педагогів.

Отримані відповіді дають підстави зробити висновок про те, що у закладі освіти приділяється значна увага патріотичному вихованню молодого покоління, тому можемо вважати, що у навчальному закладі сформований патріотичний освітній простір, як виховний, проте:

Незначна частина учнів неохоче бере участь у позаурочних заходах(16 опитаних вчителів);

- учні ліцею відзначають, що деякі учні не дотримуються правил поведінки з державними символами(3,57%)та не вчасно реагують на те, що розпочалася урочиста церемонія і треба поводити себе відповідно(8,93%,10,29%)(відповіді учнів 10 та 8 класів);
- присутні дорослі реагують на негативну поведінку учнів у дотриманні правил поведінки з державними символами так вважають 87,50% опитаних старшокласників);

Ключове питання.

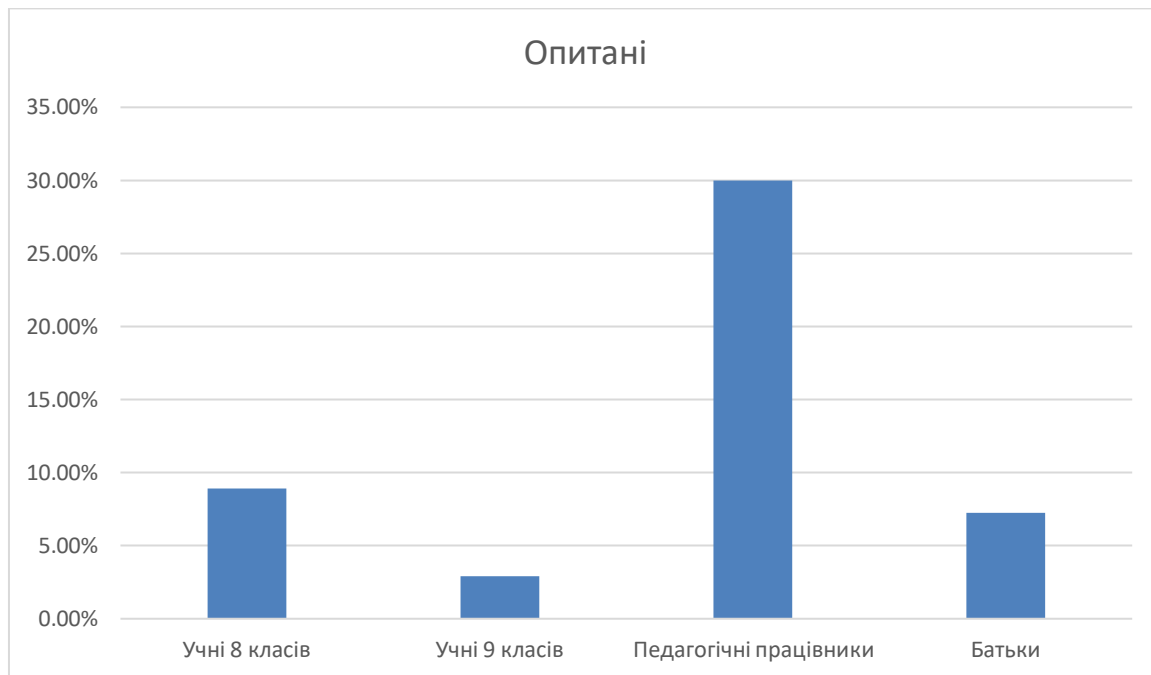
У якій мірі освітнє середовище ЗНЗ є розвивальним, таким, що мотивує до навчання? (культуротворчий виховний простір)

Теза

У нашому ліцеї культуротворчий освітній простір не повністю сформований, бо відсотки сформованості культуротворчого освітнього простору як виховного, нижчі від очікуваного.

Культуротворчим виховний простір визнали:

- Учні 8 класів - 8,93%;
- Учні 10 класів - 2,92%;
- Педагогічні працівники - 30,00%;
- Батьки - 7,23%.

Під час освітнього процесу в нашому ліцеї, як показало опитування учнів 8 класів, вчителі організували на уроках навчальні дискусії з проблемних питань:

- 10,2% «усі вчителі організували і часто»
- 19,39% «інколи організували»
- 13,27% «дехто організував і доволі часто»
- 27,55% «дехто з учителів інколи не організував».

Здобувачі освіти нашого ліцею самостійно виконують творчі роботи(твори-роздуми,есе), 111учнів (99,11%)(відповіді учнів 8 класів), «це залежить від того, скільки часу є на написання і з якого предмету»(45,45%)(10 класи). Ліцеїсти 8-их класів серед пропонованих предметів визначили ті, де вони найбільше працюють в парі чи у групі:

- 31,25% на українській мові;
- 65,18% на українська література та зарубіжна література;
- 59,82% на іноземній мові /англійській /німецькій/французькій;
- 27,68% на математиці;
- 53,57% на фізиці;
- 31,25% на хімії;
- 24,49% на географії;
- 15,31% на основі здоров'я;
- 34,69% на технології (трудове навчання).

Роль шкільної бібліотеки має дуже важливе значення для успішного навчання учнів. Головна мета роботи бібліотеки у нашому ліцеї - надання допомоги учням у забезпеченні їх пізнавальних потреб, сприяння розвитку

пізнавальних інтересів. Серед пропонованих послуг, які повинна надавати шкільна бібліотека ліцеїсти, у більшості, вибрали: отримання підручників 64,29% (8 класи), 60,61% (10 класи), 35,76% брали книги для читання, 1518% - відвідували заходи, організовані бібліотекою(відповіді 8-микласників ліцею).

Для розвитку пізнавальних інтересів в ліцеї працюють різноманітні гуртки, студії, секції: «Гроно»,«Плеяда»(філологія),«Інформаційні технології», «Правознавець», «Алгоритм», «Цікава хімія», «Біологія від «А» до «Я», «Юний географ-дослідник», «Джура», вокальний ансамбль «Мелодія», «Арт простір», «Допривозник», МАН. Учні мають змогу в позаурочний час відвідувати їх. Опитані учні стверджують, що брали участь у тематичних конкурсах, турнірах, змаганнях, які проводилися як в ліцеї, так і у позашкільних закладах. Так, 33,47% опитаних 8-ми класників цікавляться заняттями у спортивних секціях, 52,45% зазначили, що брали участь у предметних олімпіадах 19,16% - працювали на учнівських наукових конференціях, семінарах, 9,18% виступали на літературних конкурсах, грали у виставах, а саме: «7 Всеукраїнському конкурсі творчих робіт школярів «Літературний всесвіт»(1 місце), онлайн-конкурсі декламування поезій про героїв Крут (3 місце), виставі казки Богдана Лепкого «Мишка», Міжнародному конкурсі з комп'ютерної графіки та вебдизайну "CreDiCo" Номінація "Вебдизайн: Графічне оформлення" 1 місце), IV Відкритому марафоні з української мови 2 місце, Всеукраїнському онлайн-турнірі «Рушійні сили соціально-економічного зростання України в сучасних умовах»(1-е місце), обласному конкурсі-захисті науково-дослідницьких робіт при Львівській МАН « Право інтелектуальної власності на торговельні марки»(3-є місце), II-у етапі Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України, секція української літератури(3-є місце),) Диплом II ступеня за участь у XIX Всеукраїнському конкурсі літературного перекладу «Перекладач» в номінації «Перекладач поетичного твору з німецької мови» , Диплом за I місце у змаганнях «Стрільба» II етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл»(«Джура» старша вікова група), I місце на конкурсі командних математичних головоломок «Командоломки» в рамках Всеукраїнського наукового пікніка з нагоди Міжнародного , Всеукраїнському онлайн-конкурсі дитячого малюнку «Україна сильна і красива» 2024 (2 місце), Міжнародному дитячо-юнацькому мистецькому конкурсі «Тарасовими стежками» 2023 (1 місце), Всеукраїнському двотуровому конкурсі образотворчого, декоративно-ужиткового та сучасного мистецтва «ЛІГА ТАЛАНТІВ ART» 2023 (1 місце), III інтернет-конкурсі живопису «Натхнення», II середня вікова категорія" (3 місце) та Всеукраїнському конкурсі малюнку «Намалюй пам'ятку свого міста або села і ми надрукуємо її в календарі», Всеукраїнському конкурсі есе " Мій Шевченко ", 1 місце, обласному конкурсі есе Львівської МАН " Знай і вивчай

свій родовід " ,1 місце, Всеукраїнському конкурсі - захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН,2 (обласний) етап,2 місце, Всеукраїнський дебатний турнір,2 місце, III етапі XXIII Всеукраїнського конкурсу учнівської творчості у номінації «Література» (проза і поезія)I-е місце.

У нашому ліцеї культуротворчий простір сформований в достатній мірі, тому що:

- **Більшість вчителів практикують у своїй роботі інноваційні методи навчання**

Проте незначний відсоток учнів 8 та 10-их класів зазначив використання вчителями на уроках роботи в групах, в парах, організацію дискусій з проблемних питань: 6,25% учнів 8 -их класів вибрали відповіді : «ніхто не організовував» та 9,18% - «важко відповісти, не знаю що таке проблемне питання»,

Учні ліцею є активними учасниками гурткової діяльності нашого освітнього закладу: школярі відвідують ліцейні гуртки і секцій, та незначна кількість учнів відповіли , що в них «інші інтереси».

- **Задовільна робота ліцейної бібліотеки, як осередку пізнавальних та інтелектуальних інтересів учнів**

Ліцеїсти мають можливість користуватися в повній мірі послугами шкільної бібліотеки, її комп'ютерним фондом зокрема.

Ключове питання.

Чи відповідають взаємовідносини між учасниками освітнього процесу принципам демократії та вимогам чинного освітнього законодавства до управління ЗЗСО (демократичний виховний простір)?

Теза

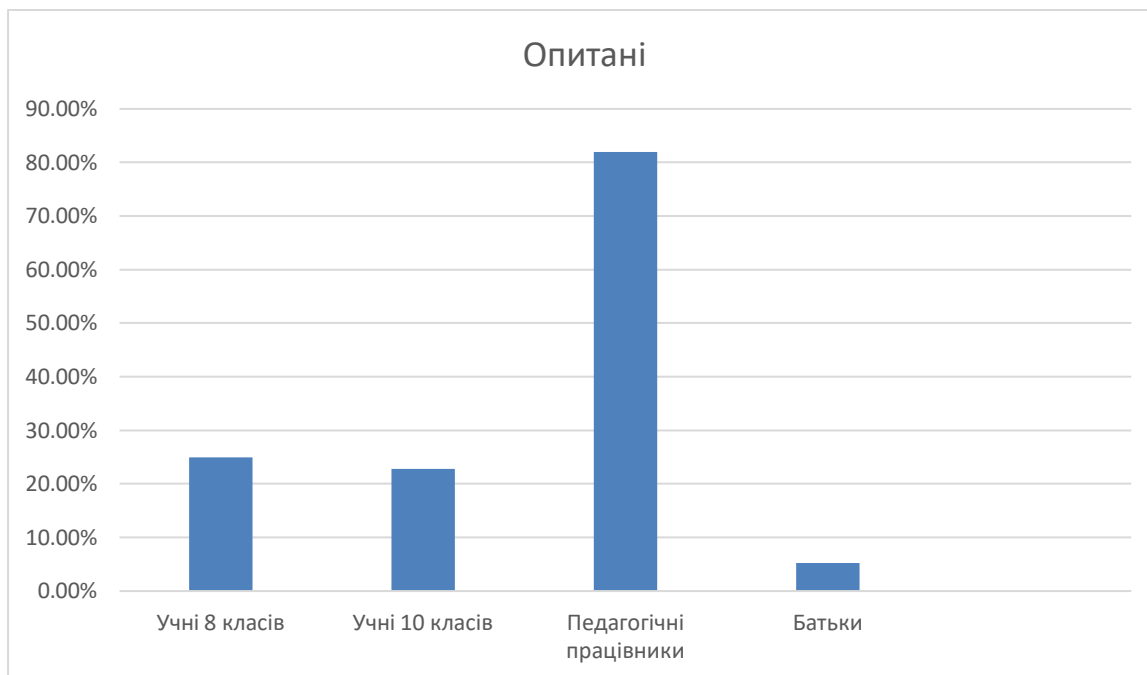
В ліцеї у достатній мірі сформований демократичний освітній простір як виховний.

Аргументи та факти:

Вважають, що в ліцеї демократичний виховний простір:

- Учні 8 класів - 25,00 %;

- Учні 10 класів - 22,86%;
- Педагогічні працівники - 82% ;
- Батьки - 5,26 %.

У навчальному закладі активно працює учнівське самоврядування.

Учні 8,10 класів завжди беруть участь у виборі керівника учнівської спільноти школи (80,36%), делегатів до органу учнівського самоврядування територіальної громади (7,58%), старости класу (36,36%). Чергові вибори до органу учнівського самоврядування закладу, які були проведені цього та минулого навчального року, пройшли з повним дотриманням процедури (87,04%) (відповіді вчителів).

Вирішальним на виборах до органів учнівського самоврядування класу, школи, для учнів є:

- думка товаришів(35,71%),
- програма дій кандидата, його зобов'язання(50%),
- поради вчителів та інших дорослих(26,79%),
- особисті якості кандидата(55,36%),
- заманливі обіцянки кандидата(16,07%),
- «привабливість образу» кандидата(10,71%),
- рекомендації класного керівника та дирекції(8,04%),
- відношення у яких він/вона перебуває з кандидатом(27,55%)(відповіді 8-ми класників).

Педагоги школи відмічають значну користь від діяльності органів учнівського самоврядування, його чинного складу:

- 48,21 % - ухвалювали розроблені самими учнями важливі рішення;
- 44,64 % - відстоювали інтереси учнівства у конфліктних ситуаціях;
- 27,68% - інформували учнів про способи та інструменти захисту своїх прав та свобод;
- 35,7'1% - провели ряд акцій, щоб привернути увагу вчителів і батьків до проблем учнівської молоді;
- 66,67% - проводив цікаві та пізнавальні заходи;

Органи учнівського самоврядування школи(президент, парламент, учнівський уряд) звітували про свою роботу за минулий навчальний рік на щорічних учнівських зборах(60,26%).

Планування виховних заходів в нашому ліцеї обговорюється на початку навчального року у класних колективах спільно з класними керівниками: вчителі відзначають, що кожна така подія обговорюється усіма, хто братиме у ній участь(75,93%), їх підтримали і батьки(75%)

В нашому закладі освіти захищені права та свободи всіх учасників навчально-виховного процесу: учнів (74,07%,54,39%) (відповіді опитаних вчителів та батьків), вчителів (65%) (відповіді опитаних вчителів); керівництво та педагогічні працівники ліцею поважають права батьків як учасників освітнього процесу(72,22%,58,48%) (відповіді опитаних вчителів та батьків). Так, про те, що цього року в закладі не було випадків дискримінації за статевою ознакою, порушення прав на свободу совісті та віросповідання, дискримінації за расовою/етнічними признаками зазначили майже всі вчителі та батьки опитаних учнів.

Старшокласники мають можливість вільно висловлювати свою думку про заклад, взаємини з педагогами(74,11%), адміністрація та педагогічний колектив заохочують до цього учнів;батьки учнів теж без побоювань висловлюють власну думку, навіть якщо вона не співпадає з позицією класного керівника та дирекції(66,08%)(відповіді батьків). Батьки відзначають відсутність у закладі освіти випадків неповаги та приниження їхніх дітей(65,5%).

Показник демократії відповідає очікуванням внаслідок того що,

- у ліцеї учні беруть активну участь у житті школи: значна частина учасників опитування зазначили, що вони брали участь у голосуванні на виборах органів учнівського самоврядування (80,36% опитаних учнів 8их та10-тих класів), і лишень (1,79%) зазначили, що «виборів до органів учнівського самоврядування, цього року, не було»
- у навчальному закладі керівництво і вчителі завжди зважають на рішення органів учнівського самоврядування та думку дітей так вважають(57,14%) старшокласників.

Ключове питання.

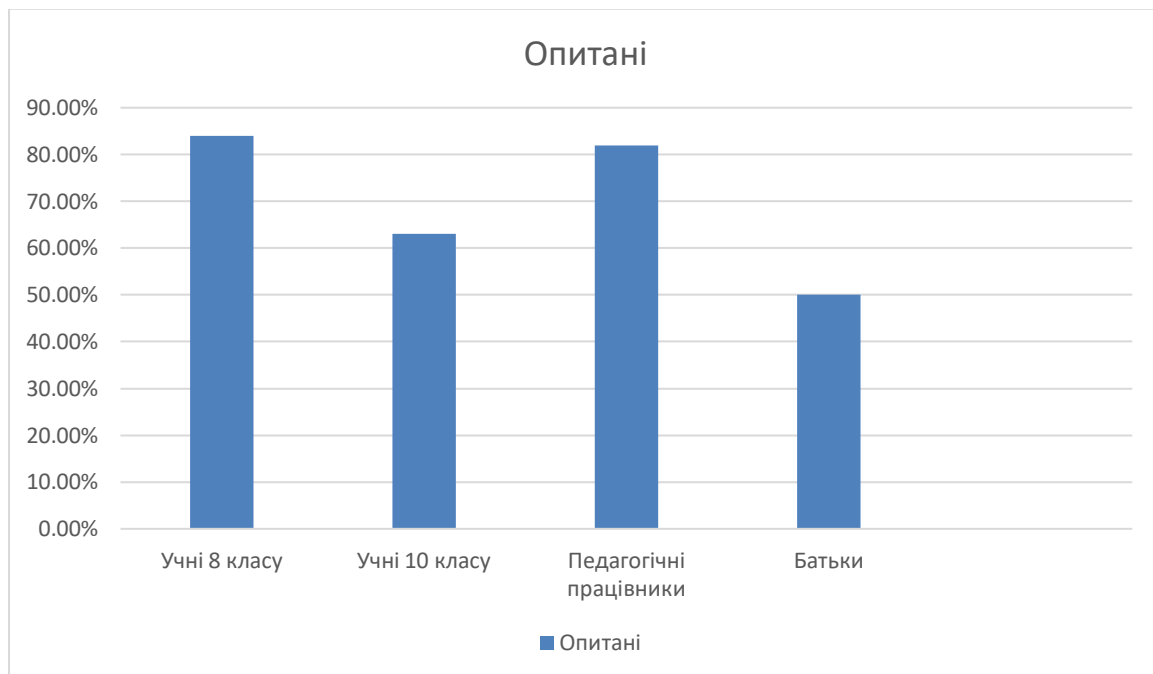
Наскільки спільноти ліцею відкриті для партнерства (відкритий виховний простір)?

Теза

В навчальному закладі сформований відкритий освітній простір як виховний.

Відкритим виховний простір визнали:

- Учні 8 класів - 83,93 %;
- Учні 10 класів - 63,04 %;
- Педагогічні працівники - 82,00 %;
- Батьки - 50,00 %.

За даними анкетування, свою думку про шкільне життя більшість учнів(55,56%) можуть висловити вільно, адміністрація та педагогічний колектив це заохочують(відповіді вчителів). Учні (74,11% 8 класи) підтверджують це, зазначивши можливість висловити свою думку про життя школи і класу

- виступаючи на учнівських зборах(46,43%);
- на загальних зборах учнів школи (20,54%);
- на засіданні органу учнівського самоврядування школи(16,7%);
- у власному блозі чи блозі товариша або товаришки (13,39%);
- у спілкуванні з класним керівником(49,11%);

У нашому навчальному закладі дітей з особливими освітніми потребами немає.

Проте, (50,59% вибрали «ставляться так само, як і до інших школярів»

Учасники освітнього процесу беруть спільну участь у :

- розробленні стратегії/програми розвитку навчального закладу (76,67%); (відповіді батьків та вчителів);
- розробленні річного плану роботи органу батьківського самоврядування(63,85%)(відповіді батьків);
- виховної програми ліцею(50,51%)(відповіді батьків).

Керівництво навчального закладу відкрите для спілкування: чує учасників освітнього процесу, знаходить час для обговорення проблем. Між дирекцією та педагогами ліцею склалися відкриті довірливі відносини: дирекція разом вирішують проблеми(81,85%)(відповіді вчителів).

Батьки учнів часто є активними учасниками позаурочних шкільних заходів: «завжди,коли це пропонували»(48,37%), «тільки тоді коли мали на це час» (21,43%) і у своїх анкетах опитані батьки учнів (78,36%) відмітили дбайливе ставлення педагогів до організації цих заходів. Батьки здобувачів освіти нашого ліцею ініціюють окремі виховні справи, допомагають організаційно(31,58%), частково беруть на себе фінансування та матеріальне забезпечення закладу та запланованих педагогами заходів(34,5%)(відповіді батьків) та часто є безпосередніми учасниками шкільних заходів(57,41% респондентів-вчителів). Вчителі підтримують ініціативи учнів і батьків, та допомагають їх реалізувати, пропозиції учнів підтримують, до думки прислухаються (35,35%), думкою цікавляться і цінують (51,52%), вони спільно обговорюють класні справи на майбутнє (52,53%)(5 класи). Активну участь батьки беруть у підтримці волонтерського руху, зокрема у благодійних ярмарках «Газдиня фест», «Голока стійкості», «Простір доброти», є ініціаторами екскурсій, походів,спільно готують родинні зустрічі «Мій родовід», «Пісні у родинному колі», були учасниками ліцейного проєкту «Історія мого «Кобзаря»».

Класні керівники враховують пропозиції батьків які без побоювань можуть висловити власну думку, навіть якщо вона не співпадає з думкою класного керівника чи дирекції школи.

Для тісної співпраці між батьками та педагогами класні керівники практикують різноманітні форми спілкування:

- батьківські збори – (88,89 %);
- індивідуальні зустрічі – (36,9%);
- вивчення думки батьків шляхом тестування, анкетування(50,54%);
- спілкування через засоби електронного зв'язку – (49,77%)
- залучення батьків учнів свого класу до організації та супроводу туристичних поїздок, змагань (59,12%) - відповіді батьків.

Наш заклад співпрацює з активістами різних громадських організацій, волонтерами, Захисниками ЗСУ (76,36% відповіді – опитаних учнів 10 класів, 40,94% батьків, 87,04% вчителів). Ліцеїсти брали участь в українсько-швейцарському проєкті «Діємо для здоров'я», соціальному проєкті "Молодь управляє"(КУ "Інститут міста Дрогобича"), Всеукраїнському проєкті «Мішечок» (ГО «Прорив-Місто), підтримали благодійну акцію для онкохворих дітей(Благодійна організація"Людина починається з добра"),стали учасниками тренінгу «Молодь- за медіа безпеку громади»(Асоціація "Нові горизонти"), онлайн -квесту «Безпечна країна» (інтернет- група "Сучасна вчительська").

Опитані респонденти відмітили, що ліцей періодично організовує зустрічі з школярами інших освітніх установ(53,7% опитаних педагогів).

Наш заклад освіти працює як згуртована розумінням спільної мети спільнота педагогів. Цьому сприяє і відкритість адміністрації у висвітленні рішень, які стосуються навчального процесу на зборах спільноти закладу, батьківських зборах, щорічному звіті директора перед колективом закладу(86,78%), розміщенні на сайті закладу, веб-сторінці в соціальних мережах(52,81%) офіційних новин та документів ліцею(відповіді батьків).

На нашу думку, показник відкритості відповідає нашим очікуванням, бо:

- більша частини учнів вільно висловлює свою думку про події ліцейного життя, взаємостосунки з педагогами.
- не мають бажання висловити власну думку незначний відсоток(18,75%) опитаних учнів 8-их класів та 11,21% учнів 10 класів
- не толерантне ставлення окремих учнів до тих, хто помилився становить (1,79% відповіді учнів 8 класів)
- учні залучені до планування та обговорення майбутніх виховних заходів (60,71%),«не цікавить» обговорення планування виховних заходів відповіли (7,14% 8-ми класників, 3,64% 10 –ти класників;
- наявність окремих випадків цькування учнів відповіли (1,79% опитаних батьків)

ВИСНОВКИ

Загалом, освітнє середовище у Дрогобицькому науковому ліцеї ім.Б.Лепкого відповідає багатьом критеріям Стратегії розвитку освіти Львівщини до 2027 року. Проте, є деякі аспекти, які потребують вдосконалення.

На основі результатів дослідження можна зробити такі висновки

Сильні сторони:

- Ліцей має безпечне та комфортне освітнє середовище.
- У навчальному закладі панує атмосфера взаємної поваги та довіри між вчителями та учнями.
- Ліцеїсти мають можливість брати участь у прийнятті рішень, які стосуються їхнього навчання та життя в ліцеї.
- У ліцеї виховують любов до України, її історії, культури та мови.
- У ліцеї є сприятливі умови для розвитку творчості учнів.
- Школа є доступною для всіх учнів, незалежно від їхніх фізичних можливостей.

Слабкі сторони:

- Деякі аспекти демократизації шкільного життя потребують вдосконалення.
- Не всі учні мають можливість розвивати свої інтереси та таланти в повній мірі.
- Використання інноваційних методів навчання та сучасних технологій в навчальному процесі може бути ширшим.

Звіт про результати дослідження освітнього середовища буде публічно представлено усім категоріям учасників освітнього процесу та зацікавленим групам а саме:

- педколективу - на педраді;
- батьківській громаді - на загальношкільних зборах;
- учнівському самоврядуванню - на учнівських зборах;
- органу управління освітою територіальної громади.

Рекомендації:

- Продовжувати роботу з покращення безпеки та комфорту освітнього середовища.
- Заохочувати до більш активної участі учнів у прийнятті рішень.
- Розширювати можливості для розвитку творчості учнів.
- Вдосконалювати матеріально-технічну базу школи.
- Підвищувати кваліфікацію вчителів щодо використання інноваційних методів навчання та сучасних технологій.
- Обговорити (на педраді, загальних зборах спільноти, батьківських зборах висновки соціологічного моніторингового дослідження.

- Обговорити та узгодити між педагогами та батьками пріоритетні цілі та завдання виховання, ґрунтовані на принципах безпеки, доцільності, довіри.
- Планувати виховну роботу, орієнтуючись на запити та побажання всіх учасників освітнього процесу нашого ліцею.
- Врахувати результати дослідження якості виховного простору школи при коригуванні та/або доповненні шкільної виховної програми на 2023-2024 н.р.
- Підтримувати ініціативи спілкування між дорослими учасниками навчально-виховного процесу через сайт школи.
- Ініціювати самооцінювання шкільної виховної програми з урахуванням результатів дослідження якості виховного простору навчального закладу.